

der dagen en het ingaan dan in het koninkrijk der hemelen, zegt: Velen zullen te dien dage tot Mij zeggen: Heere, Heere, hebben wij niet in Uwen naam geprofeteerd, en in Uwen naam duivelen uitgeworpen, en in Uwen naam vele krachten gedaan? En dan zal Ik hun openlijk aanzeggen: Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, gij die de ongerechtigheid werkt.

Maar, zegt ge, dat is toch hetzelfde als wat reeds uit Luc. 13 besproken werd?

Neen, dat is niet hetzelfde. Tusschen die twee plaatsen is wel veel overeenkomst en gelijkheid. Maar er is ook aanmerkelijk verschil tusschen. In Luc. 13 wordt wel gesproken van gemeenschap en zelfs nauwe verkeersverhouding, zelfs van diensgemeenschap, maar in Matth. 7 over profeteeren en duivelen uitwerpen en krachten doen. Sprekt, zouden we kunnen zeggen, de Heere in Luc. 13 over de gewone gemeentelieden, in Matth. 7 heeft Hij het over de ambtsdragers, speciaal over de dienaren des Woords, en over de voormannen op allerlei Christelijk gebied.

En zie, van dezen, van de Hoogleraren der Christelijke wetenschap, allereerst wel der Theologie, van de Dominé's en Ouderlingen, van de Leeraren en Onderwijzers aan Christelijke inrichtingen en scholen, van de Voormannen op staatkundig en maatschappelijk gebied, wat betreft den zoo geheeten Christelijken arbeid op die terreinen, van dezen en dergelijken zegt de Heere hier nu: Velen zullen te dien dage niet de hemelpoort kunnen ingaan.

Dat is eene ontroerende gedachte, als wij die ons recht voor den geest stellen. Wij zouden zoo kunnen meenen, dat, natuurlijk, de dominees en andere kerkelijke ambtsdragers, die rechtzinnig gelooven, en dat de voormannen bij allerlei Christelijken arbeid, bij hun sterven de hemelsche zaligheid en heerlijkheid zouden ingaan. Wie dat voorrecht zouden moeten derven, maar natuurlijk toch die geestelijke leidslieden niet. De Heere leert het ons hier echter anders. Velen van dezen zullen de deur gesloten vinden. Daarmee wordt niet op moderne predikanten en andere dergelijke voormannen gedoeld. De Heere zegt toch, dat deze afgewezenen zich beroemen in Zijnen naam te hebben geprofeteerd en duivelen uitgeworpen en krachten gedaan. Neen, het gaat hier over wie wij rechtzinnige Hoogleraren en Predikanten en leidslieden noemen. Ook niet alleen over die er nu niet zoo veel werk van maken en het zoo maar wat laten liggen. Het zijn ook op den voorgrond tredende lieden. Duivelen hebben zij in 's Heeren naam uitgeworpen en vele krachten in Zijnen naam gedaan. Het zijn dus ook voormannen van betekenis, dominees van naam, geestelijke voorgangers en leidslieden van kracht, van invloed, van opmerkelijke woorden en daden: Synodelieden, volks- en jeugdleiders, kamerlieden. De Heere zegt hier, dat velen van dezen op den voorgrond tredende en in de voorste geleiden werkzaam zijnde personen op de onderscheiden terreinen van Christelijke kennis en werkzaamheid, uit Zijnen mond zullen hooren: Gaat weg van Mij, Ik heb u nooit gekend. En al komen wij dan met onze tegenredenen: Hebben wij niet dit in Uwen naam gedaan, en dat groote verlicht, groote Christelijke organisaties opgericht, mooie boeken geschreven, prachtige redevoeringen gehouden, Synoden samengesteld en daar, zooal niet in Uwen naam, dan toch met gebruikmaking van Uwen naam, leerbepalingen naar onze meening vastgesteld en daaraan ambtsdragers willen binden, en die zich hiervoor niet lieten vinden, uit de ambtsbediening geweerd, of daarin geschorst, of daarvan ontzet, wat groots hebben wij dus met gebruikmaking van Uw naam uitgewerkt, het zal dan altoos niet baten. Ik heb u nooit gekend, gaat weg van Mij, zegt de Heere dan tot velen, staat hier in Matth. 7.

Zij hebben de ongerechtigheid gewrocht, hunne eigen eere gezocht, eigen voordeel nagejaagd, niet wezenlijk naar Zijn Woord gehoord. De Heer heeft het wel gezien, al mocht het ontgaan zijn aan der menschen oog. En daarom wordt en blijft de deur van het koninkrijk der hemelen dan, wanneer dezen zouden willen ingaan, voor hen gesloten.

Het is blijkbaar ook niet zóó, dat zij vóór dien tijd, vóór hun sterven, zijn afgevallen en zich hebben afgekeerd, zooals Demas, II Tim. 4:10, en Judas. Maar naar het schijnt eerst vlak bij de hemelpoort worden zij teruggewezen, bij of na hun sterven. Aan dezen kant van den dood is er niets van die afwijzing vermoed. Ook door henzelfen niet. Zij treden immers den Heere tegen met hunne voorstelling van wat zij groots volbrachten in Zijnen naam: in kerkgebouwen voor de gemeente en op volksvergaderingen gesproken met kracht en vuur, meeslepend, kloek, bewonderenswaardige praestaties uitgevoerd. Niettemin dan, juist dan: Wijkt van Mij. En dat met de veroordeeling: Ik heb u nooit gekend. Wij kunnen en moeten dus ook niet te veel afgaan op rustig en welverzekerd afsterven. Aan de andere zijde van den dood zou 'het eens gansch anders kunnen blijken, dan nog vlak vóór den dood scheen.

Dit is dus een woord, dat ons nog meer treft dan dat in Luc. 13. Hier in Matth. 7 heeft de Heere het juist ook over ons, Professoren, Dienaren des Woords, Studenten in de Theologie, die zich voorbereiden voor de ambtelijke bediening straks, menschen die nu reeds voorgangers en leidslieden Zijner gemeente of des volks zijn, of dat straks zullen zijn.

Mogen wij het nimmer vergeten bij onzen arbeid aan deze Hoogeschool, en ook gij niet, mijne heeren

studenten, bij al uwe studiën en voorbereiding hier, en bij uwen arbeid later.

Dit woord kan soms ook bijzonder aangrijpen bij het zien van, en denken aan hetgeen in de latere jaren wederom is gedaan op kerkelijk gebied door kerkelijke personen en vergaderingen, zooals in vroegere jaren en eeuwen reeds zoo menigmaal. Niet ieder gemeentelid, niet iedere Avondmaalganger of -ganger, niet al wie predikant of ouderling of diaken is, niet iedere leeraar of onderwijzer aan Christelijke inrichtingen en scholen, niet alle leidslieden op staatkundig en maatschappelijk gebied, die als Christelijke voorgangers in aanzien staan, niet al wat op eenig terrein van Christelijke actie op den voorgrond treedt, zal straks de hemelpoort binnengaan. Velen van hen, zegt de Heere, velen zullen ten laatste toch afgewezen worden.

Dat niemand onzer dat droeve lot treffe.

Het zal hen treffen, die de ongerechtigheid werken.

Willen wij dus niet, dat het ons treft, zoo moeten wij de ongerechtigheid verfoeien en die nalaten in hart en leven. Anders zal geen hooglerarschap, geen predikantschap, geen student-zijn in de Theologie, geen machtige bekwaamheden of praestaties met woord en daad ook op kerkelijk of ander gebied, ons voor dat lot behoeden.

De Heere kent den weg der rechtvaardigen, maar de weg der goddeloozen zal vergaan, Ps. 1:6. Ons past steeds, ook bij onzen arbeid in dit cursusjaar, de bede: Laat oprechtheid en vroomheid mij behoeden, Ps. 25:21. Doorgrond mij o God! en ken mijn hart; beproef mij en ken mijne gedachten; en zie of bij mij een schadelijke weg zij, en leid mij op den eeuwigen weg, Ps. 139:23-24.

S. GREIDANUS.

ZENDING EN EVANGELISATIE

BERICHTEN UIT OOST-SOEMBA.

Er zijn den laatsten tijd zeer veel berichten uit Oost-Soemba gekomen.

Het waren grotendeels goede, verheugende berichten, die tot dankbaarheid jegens den Heere nopen. Hoe gaarne we ook tot publicatie van dat vreugdevolle nieuws zouden overgaan, we moeten daarmee nog even wachten. Want er zijn nog andere dingen, die ons troffen, toen we kennis namen van de berichten uit O. Soemba. En deze dingen moeten allereerst algemeene bekendheid krijgen.

Met steeds grooter aandrang herhalen de Kerken van O. Soemba haar verzoek om Goeroe K. Tanahomba en Ds Goossens met spoed te doen terugkeeren naar Soemba. De gemeenten zijn nog steeds verstoken van de sacramenten. Ruim 200 volwassen heiden-catechisanten wachten op den doop.

De Synode van Groningen had in Juni j.l. reeds besloten aan dit verzoek ten spoedigste te zullen voldoen, en aan de zendinge Kerk van Zwolle gevraagd het noodige daartoe te willen verrichten.

Eldoch..... de praktische uitvoering van het Synode-besluit ontmoette tot nu toe allerlei tegenwerking! We zullen daarover nu niet veel zeggen. Misschien zullen we eerstdaags tot bepaalde onthullingen moeten overgaan. Thans zij slechts geconstateerd, dat niet alleen de miss. predikant van O. Soemba, doch ook de soembaneesche goeroe K. Tanahomba nog steeds in Nederland verblijven, en dat alle pogingen om aan de dringende en telkens herhaalde verzoeken van de Kerken van O. Soemba te voldoen, tot nu toe gefaald hebben!!

Daartegenover zij eveneens geconstateerd, dat de synodocratische miss. predikanten (P. J. Lambooy, L. P. Krijger, van Berge) en de synodocratische goeroe S. J. Piry reeds overlang zonder moeite toestemming ontvingen tot vertrek naar Soemba.

De berichten uit O. Soemba geven een droevig relaas van de wijze, waarop deze zendingsarbeiders, samen met hun reeds op Soemba aanwezige collega's, en in bond met den Bestuursambtenaar te Walngapoe (den heer Plas), optreden tegenover de vrijgemaakte Kerken van O. Soemba en met name tegen de goeroe's der Kerken. We laten zulks thans onbesproken, behoudens één punt, waarop we den nadruk willen leggen, en dat ons tot het schrijven van dit artikel bracht.

Uit bovenbedoelde berichten blijkt, dat de goeroe's der vrijgemaakte Kerken van O. S., met hun gezinnen, evenals de christen-gezinnen in het algemeen, grotendeels zich met boomschors moeten kleeden. De kinderen loopen geheel naakt. Vooral de vrouwen zijn zeer gehandicapt door gebrek aan behoorlijke kleding, want boomschors is zeer broos en scheurt gemakkelijk op de nerven. 't Gevolg is, dat met name de vrouwen niet ter kerke kunnen gaan.

Het schrijnende is nu — zoo schrijft men — dat de synodocratische miss. predikanten hun goeroe's niet alleen goed betalen, doch tevens hun nauwe relatie met den Bestuursambtenaar uitbuiten, door er voor te zorgen, dat hun volgelingen bonnen krijgen, waarvoor zij kleding enz. zich kunnen aanschaffen..... terwijl onze goeroe's van die distributie worden uitgesloten!

Ter bevoegder plaatse zullen deze dingen ter sprake gebracht worden.

Doch dat sluit niet uit, dat hier nu reeds een taak ligt voor alle leden onzer Kerken, voor ieder persoonlijk! Er moet terstond en met kracht geholpen worden! Wij mogen onze brs en xrs in O. Soemba niet in den nood laten.

Vooral nu de Kerken van O. S., sinds de Synode van Groningen, in de gemeenschap onzer Kerken leven, moeten wij die gemeenschap praktisch beoefenen. De brs en xrs in O. Soemba moeten het weten: hun leed is ons leed, hun nood is onze nood! Wij moeten helpen om Christus' wil.

Nu heeft de voorzitter van de Zendingcommissie van Amsterdam-Zuid (de heer J. O. Belkema, Vlietstraat 36 II, Amsterdam-Z.) U die hulp gemakkelijk gemaakt. Hij heeft beslag kunnen leggen op de oplage van een prachtige KUNSTKALENDER (maat 35x46 cm.) met platen van Ned. Indië in kleurendruk. Inderdaad een prachtstuk!

De winkelprijs zou f 2.90 bedragen hebben. Nu deze kalender ter beschikking van de Zending komt, kan deze prijs gehandhaafd blijven, doch de winst komt geheel ten goede aan de noodlijdende brs en xrs van O. Soemba. Wij verzoeken nu aan alle Kerken deze hulpactie te doen slagen.

Kerkeraden of Zendingcommissies kunnen bij bovenstaand adres bestellingen opgeven; doch niet minder dan 50 exemplaren of veelvouden daarvan. En dan met spoed, omdat de grootte van de oplage mede afhankelijk is van het aantal bestelde exemplaren. Kleine gemeentetoff, die aan 50 exemplaren te veel zouden hebben, kunnen misschien in combinatie met een zusterkerk bestellen. Het verdient aanbeveling terstond een voldoende aantal aan te vragen, want na bestellingen kunnen vermoedelijk niet meer uitgevoerd worden.

Moge het welslagen van deze hulpactie bewijzen, dat de waarachtige christelijke gemeenschap met de Kerken van O. Soemba in onze Kerken niet alleen beleiden, doch, om Christus' wil ook metterdaad beleeft wordt.

D. K. WIELENGA,
Rotterdam.

S. J. P. GOOSSENS,
Amersfoort.

GRONINGER BRIEVEN

Amice frater.

Laat ons nu verder spreken over den verdwenen burger met zijn burgerlijke maatschappij, en over den nieuwen mensch, die een nieuwe wereld bouwt, of, daartoe, zooals maarschalk Smuts het zel, wordt opgeroepen. Europa sta op, herrijs, sta op te midden van de ruïnes, en bouw den nieuwen tempel voor een nieuwe menscheit. Den nieuwen staat en een nieuw statenleven en een nieuwe maatschappij. De oude mensch, de burger, was individualist, zooals de dichter Marsman hem teekent: „ik sta alleen, geen God of maatschappij, die mijn bestaan in een beziel verband betreft”.

Dat nieuw beziel verband wordt nu de gemeenschap, en de macht, die deze bouwt is de staat. De burger wordt vervangen door den socialist. En stond voor den eersten het ik in het centrum, thans zal dat zijn het gij. De mensch zal eerst aan den naaste zich zelf leeren kennen. De vraag komt: is er nu inderdaad in het wezen der zaak iets veranderd? En zoo er verandering is, zou het geen vergering kunnen zijn? Een voortgaan op den vreeselijken weg van ongelooft en revolutie?

In de eerste plaats moet dan worden gelet op de verhouding van den mensch tot den Drieënnigen God. Wij constateerden geen bekeering, geen reformatie, wel voortgang der revolutie. Opstand tegen God, die zich op tweeërlei wijze kan openbaren.

De Gentsche professor Laurent, bekend schrijver in het midden der vorige eeuw, inzonderheid over het volkenrecht, die nog weten wilde van de rationalistische leus: God, deugd en onsterfelijkheid, zei: er is opstand, er is een twisten met God.

Dat was er ook in zijn dagen, bij de verongelukten in den sozialen strijd, die miskenden onder de burgers. Ik noemde Byron en Multatuli, die God vloekten. Ook De Vigny, die gedurig debatteerde met den Allerhoogste.

Atheïsten, dus Laurent, strijden nog tegen God, eigenlijk erkennen zij, dat Hij er nog is. Maar de moderne mensch — de burger van zijn dagen — gaat verder: hij negeert God. Hij doet, alsof Hij er niet meer is.

Dat constateerde Groen ook, toen hij zeide: de moderne maatschappij met al haar uitnemendheden, in de dienstbaarheid der ongelooftstheorie geraakt zijnde, wordt telkens weer verleid tot stelselmatige verloochening van den levenden God.

Toen Groen zijn bekende werk „Ongelooft en Revolutie” schreef, stond men nog vóór de revolutie van

1848. G
der tijd
telooche
menschi.
Maar
gerij en
-nchtig
Groot
die heel
En met
Klerk
vlieg, d
hinder
wist ni
Zoo i
dus Kle
premie
en hem
Slidde
Maar
Hij w
eenig k
moraal,
waarbor
maatsch
alle met
leven w
De m
Hij w
Nu is
van luc
een ein
De burg
minacht
De ni
op. Heb
is geen
Hij m
deze eet
is feitel
van den
burger
slechts
Ik ges
de gelee
in de w
zijn ger
De w
was gro
En he
tus nog
in dit k
wereld.
Is he
De sul
dagen is
lijders v
nen men
de rijke
geloof. I
aan zoo
Zoo is
Er is ge
die nu t
schappij
dan ooit
De bu
in dat k
Wij ha
den sta
in Zuid
Wat h
volstrekt
tot het
maar: E
De vrees
Zooals d
in de pl
voor den
God is
De twe
over dit
de blik
in de w
om zich
techniek
den dood
Van de
niet meer
de gedac
nemen om
dom ook
Reeds
niets mir
wijsheid
in die va
Het on
nog tijde
zeide Van
in het z
these. Wa
willen wij
dachte as
ger dan o
Een de
tieve „als
waardig